

Examenul național de bacalaureat 2023
Proba E. d)
Sociologie

Model

Profilul umanist din filiera teoretică.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Din perspectivă sociologică, familia extinsă:

- a. este alcătuită dintr-o pereche maritală și copiii acestora
- b. este alcătuită din copii care trăiesc alături de un singur părinte, în aceeași gospodărie
- c. cuprinde, pe lângă nucleul familial, rude, din mai multe generații, în aceeași gospodărie
- d. este alcătuită din doi adulți care dețin un document recunoscut juridic

2. În societatea tradițională, biserica a îndeplinit o funcție de:

- a. creștere economică
- b. rezolvare a problemelor morale
- c. instituție atipică
- d. planificare a distribuției resurselor

3. Partidele politice care au câștigat alegerile și care pot forma Guvernul devin:

- a. partide de opoziție
- b. partide formate printr-o mișcare socială
- c. partide monopoliste
- d. partide de guvernământ

4. Crearea condițiilor materiale necesare vieții și dezvoltării membrilor familiei reprezintă:

- a. funcția de socializare a familiei
- b. funcția biologică a familiei
- c. funcția psiho-afectivă a familiei
- d. funcția economică a familiei

5. Subordonarea totală a cetățenilor față de stat este o caracteristică a statului:

- a. democratic
- b. totalitar
- c. autoritar
- d. de drept

6. Despre organizațiile non-guvernamentale se poate afirma din punct de vedere sociologic că:

- a. au luat naștere ca instituții în sistemul politic pentru a exprima o ideologie și o doctrină
- b. sunt formate din voluntari ce acționează pentru realizarea intereselor unor categorii sociale
- c. parcurg, ca strategii politice: influențarea puterii, cucerirea puterii și exercitarea acesteia
- d. constituie instituții sociale care se bazează pe credințe, simboluri, practici religioase

7. Activitățile desfășurate de un elev în cadrul unor cercuri extrașcolare fac parte din:

- a. educația formală
- b. educația informală
- c. educația non-formală
- d. educația pedagogică școlară

8. Explicațiile sociologice cu privire la existența prejudecăților și a discriminărilor pe criterii etnice pun accentul pe factorii:

- a. socio-culturali
- b. biologici
- c. de mediu
- d. ecologici

9. Problemele sociale apar din cauza:

- a. acceptării scopurilor și utilizării mijloacelor legale în vederea atingerii lor
- b. conduitei conforme cu scopurile propuse de sistemul social
- c. comportamentului în care mijloacele de a obține un rezultat sunt legale
- d. abaterii de la scopurile și mijloacele legale

10. Corupția reprezintă în sociologie:

- o forma de socializare în care se realizează achiziția unor produse culturale de către individ în condițiile în care nu preexistă valori și norme similare
- încălcarea normelor unei instituții în care unii membrii folosesc autoritatea în scopul obținerii de foloase necuvenite
- reacții de aprobare din partea grupului de prieteni față de comportamentele conforme cu normele și valorile sociale
- reacții de exprimare a recunoștinței publice, acordarea de distincții, premii, recompense pentru comportamentele conforme cu normele și valorile sociale

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. În coloana din stânga sunt enumerate aspecte metodologice ale cercetării sociologice, iar în coloana din dreapta sunt numerotate enunțuri adevărate referitoare la acestea. Scrieți pe foaia de examen asocierile corecte dintre fiecare literă din coloana din stânga și cifra corespunzătoare din coloana din dreapta.

a. Recensământul	1. Este un obiect sau un text care oferă informații despre viața socială din prezent sau din trecut a colectivităților umane.
b. Biografia socială	2. Este o tehnică de selecție a părții din populație supusă investigației sociologice.
c. Eșantionarea	3. Este un document social care oferă informații statistice exhaustive despre populație.
d. Ipoteza	4. Reprezintă enunțul științific cu valoare probabilă, care urmează să devină adevărat sau fals în urma cercetărilor de teren.
	5. Este documentul social care cuprinde date demografice și sociale despre individ și familia de proveniență, istoria dezvoltării individuale.

12 puncte

B. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Din punct de vedere sociologic, problemele sociale nu pot fi luate în considerare decât în contextul unor definiții sociale, deoarece în majoritatea societăților există un conflict normativ între valori și comportamente. Astfel, dacă anumite medii sociale încurajează tendințele de nonconformitate, unii indivizi care manifestă un comportament care le-a fost tolerat sau permis în anumite contexte sociale și în grupurile din care fac parte, consideră legitim să se comporte identic și în alte contexte.

Pornind de la textul dat, răspundeți următoarelor cerințe:

- Formulați ideea principală a textului. **2 puncte**
- Explicați, în aproximativ o jumătate de pagină, modul specific în care interacționează două concepte sociologice la care face referire textul. **10 puncte**
- Construiți un argument care să confirme sau să infirme ipoteza potrivit căreia *gradul de coeziune al grupului tinde să crească dacă acesta este amenințat din exterior.* **3 puncte**
- Prezentați un punct de vedere personal referitor la faptul că *marginalizarea este, în principal, urmarea comportamentelor neconforme cu regulile de organizare a vieții cotidiene și cu obiceiurile unei colectivități.* **3 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Răspundeți fiecăreia dintre următoarele cerințe:

- Precizați înțelesul noțiunii de indicator de status. **4 puncte**
- Menționați două caracteristici ale relațiilor sociale formale. **6 puncte**
- Evidențiați o corelație existentă între termenii de grup social și rol social, redactând un text coerent, de o jumătate de pagină, în care să îi utilizați în sensul specific sociologiei. **10 puncte**
- Ilustrați, printr-un exemplu concret, modul în care statusul prescris putea influența accesul persoanei la educație, în societățile tradiționale. **4 puncte**
- Argumentați, în aproximativ zece rânduri, afirmația potrivit căreia relațiile sociale asigură coeziunea și menținerea grupurilor. **6 puncte**